



Unges erfaringer  
med digitale  
sexkrænkelser  
Resumé af  
danske resultater



En tværmational  
rapport fra  
**PROJECT  
deSHAME**  
Januar 2018

# PROJECT deSHAME

## Om denne rapport

Denne undersøgelse er foretaget som en del af Projekt deSHAME, et samarbejde mellem Childnet (UK), Kek Vonal (Ungarn), Red Barnet (Danmark) og UCLan (UK), og medfinansieret af den Europæiske Union. Formålet er at få unge, som oplever digitale sexkrænkelser, til at fortælle om det og bede om hjælp. Projektet har fokus på at styrke samarbejdet – på tværs af skole og politi – om at forebygge og reagere på digitale sexkrænkelser.



Co-financed by  
the European Union

# Unge erfaringer med digitale sexkrænkelser

For de fleste unge spiller internettet en væsentlig rolle i deres venskaber og relationer, fordi det giver dem positive muligheder for kommunikation, kontakt og selvudfoldelse.

For mange unge er digitale sexkrænkelser dog indlejret i deres digitale liv og til dels normaliseret og forventet. Krænkelserne opstår som en del af dynamikken i deres vennegruppe og i intime relationer.

I denne undersøgelse er digitale sexkrænkelser defineret som **uønsket seksuel adfærd** på alle digitale platforme, og det betragtes som en form for seksuel vold. Digitale sexkrænkelser omfatter en bred vifte af handlinger, hvor digitalt indhold (billeder, videoer, indlæg, beskeder, sider) bliver anvendt. Det kan foregå på en række forskellige platforme (private eller offentlige). Disse handlinger kan få en person til at føle sig truet, udhyttet, tvunget, ydmyget, ked af det, seksualiseret eller diskrimineret.

Denne rapport fokuserer specifikt på digitale sexkrænkelser, som foregår unge mennesker i mellem.

Digitale sexkrænkelser finder sted i en kønsspecifik kontekst, hvor piger i højere grad end drenge er udsatte. Desuden vil digitale sexkrænkelser ofte have større negative konsekvenser for piger end for drenge.

I denne undersøgelse er digitale sexkrænkelser kategoriseret i fire hovedtyper. Disse forskellige former for krænkelser opleves ofte samtidigt og kan også overlape med sexkrænkelser, der foregår offline.

**Deling af intime billeder og videoer uden samtykke:** En persons seksuelle billeder og videoer bliver delt eller taget uden vedkommendes samtykke.

**Udnyttelse, tvang og trusler:** En person modtager seksuelle trusler, bliver tvunget til at deltage i seksuel adfærd på nettet eller bliver afpresset med seksuelt indhold.

**Mobning med seksuelt indhold:** En person bliver forfulgt af eller udelukket fra en gruppe eller et fællesskab ved brug af seksuelt indhold, der ydmyger, diskriminerer eller gør vedkommende ked af det.

**Uønsket seksualisering:** En person modtager uønskede seksuelle opfordringer, kommentarer eller indhold.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, fokusgruppeinterviews og casestudieanalysen viser udbredelsen af disse former for digitale sexkrænkelser og de barrierer, som unge oplever i forhold til at søge hjælp, når krænkelserne har fundet sted. Dette resumé tager udgangspunkt i undersøgelsens danske resultater. Den samlede rapport giver indblik i ligheder og forskelle i oplevelserne for unge mennesker i Danmark, Ungarn og Storbritannien.

# Metodologi

Denne undersøgelse præsenterer resultaterne fra kvantitativ og kvalitativ dataindsamling udført i Danmark i 2017.

915

unge i alderen 13-17 år har gennemført en online-spørgeskemaundersøgelse

29

unge i alderen 13-17 år har deltaget i fokusgruppeinterviews

8

lærere har deltaget i fokusgruppeinterviews

5

interviews er foretaget med fagfolk, herunder politi, anonym rådgivning og andre instanser

# Vigtigste resultater

## Deling af intime billeder og videoer uden samtykke

**6%** af de adspurgte i alderen 13-17 år har indenfor det seneste år oplevet at få deres intim- eller nøgenbillede delt med andre uden deres tilladelse, mens 10% af de adspurgte svarer, at de selv har delt en andens intime billede uden samtykke.

**69%** **Størstedelen** af de adspurgte (69%) er enige i, at folk vil tænke dårligt om en pige, hvis hendes intim- eller nøgenbillede blev postet på nettet, mens en mindre del (28%) er enige i, at folk ville tænke dårligt om en dreng, der oplevede det samme.

**30%** **Næsten en tredjedel** af de adspurgte (30%) har oplevet, at unge i det skjulte har taget seksuelle billeder af nogen og delt dem på nettet, mens 11% svarer, at de selv har taget et billede af en andens kropsdele i smug indenfor det seneste år.

**”For tre år siden sendte jeg et nøgenbillede til en dreng, som jeg troede, jeg kunne stole på – men nej! Et år senere begynder han at dele billedet. Jeg fik det helt vildt dårligt, og jeg tænker hele tiden: Hvorfor gjorde jeg det?”** Pige, 16 år

## Udnyttelse, tvang og trusler

**8%** af de adspurgte i alderen 13-17 år har indenfor det seneste år modtaget seksuelle trusler på nettet fra unge på deres egen alder, mens 22% har været vidne til, at dette er sket.

**5%** af de adspurgte svarer, at nogen indenfor det seneste år har brugt seksuelle billeder af dem til at true eller afpresse dem.

**9%** af de adspurgte svarer, at deres kæreste indenfor det seneste år har presset dem til at dele nøgenbilleder; piger har i højere grad end drenge oplevet dette.

**”Vi havde skrevet sammen i et stykke tid, og han var virkelig sød. Han spurgte mig om et nøgenbillede. I starten svarede jeg selvfølgelig nej, men han blev ved med at spørge mig. Jeg følte mig tvunget til det. Da jeg havde sendt billedet, spurgte han om flere billeder. Jeg ville ikke mere, så jeg sagde nej. Han afpressede mig og sagde, at hvis jeg ikke sendte flere billeder, ville han sende mit nøgenbillede til alle sine venner og dem på min skole.”** Pige, 13 år

## Mobning med seksuelt indhold

**24%** af de adspurgte i alderen 13-17 år har indenfor det seneste år oplevet rygtespredning på nettet om deres seksuelle adfærd; her siger næsten tre fjerdedele af de adspurgte (72%), at piger bedømmes hårdere for dette end drenge.

**29%** af de adspurgte har indenfor det seneste år oplevet, at unge på deres egen alder oprettede falske profiler for at dele seksuelle billeder, kommentarer eller beskeder om andre. Næsten halvdelen (45%) har været vidne til, at andre unge deler personlige oplysninger om en person, der opfattes som ‘billig’.

**70%** **Størstedelen** af de adspurgte (70%) har indenfor det seneste år oplevet, at unge på deres egen alder har brugt udtryk som ‘luder’ eller ‘so’ til, på en nedgørende måde, at beskrive piger på nettet, mens over to tredjedele (71%) havde oplevet unge anvende et homofobisk eller transfobisk sprog på nettet.

**”Der er en person, som udgiver sig for at være mig på Snapchat og skriver grænseoverskridende og krænkende beskeder til piger. Det er meget grænseoverskridende for mig også. Hvad kan jeg gøre?”** Dreng, ukendt alder

## Uønsket seksualisering

**22%** af de adspurgte i alderen 13-17 år har indenfor det seneste år modtaget uønskede seksuelle beskeder og billeder. Piger (27%) har i højere grad end drenge (14 %) oplevet dette.

**27%** **Over en fjerdedel** af de adspurgte (27%) svarede, at de indenfor det seneste år har oplevet at få seksuelle kommentarer til et foto, som de har lagt op af sig selv.

**43%** **Næsten halvdelen** af de adspurgte i alderen 13-17 år (43%) svarer, at de har været vidne til, at unge på deres egen alder har redigeret fotos af nogen for at gøre dem seksuelle. For eksempel ved at sætte deres ansigt på et pornografisk billede eller ved at placere seksuelle emojis over dem.

**”Jeg har faktisk også prøvet at få nøgenbilleder af en dreng. Han prøvede på at vise sig anonymt, men jeg kunne godt gætte, hvem det var. Og det er alle mulige billeder. Alle mulige klamme ting. Til sidst så blokerede jeg ham.”** Pige, 13-14 år

## Reaktioner på digitale sexkrænkelser

Undersøgelsen har identificeret en række muligheder for, at unge kan fortælle om digitale sexkrænkelser og få hjælp. Mange unge oplever dog væsentlige barrierer, der kan afholde dem fra at søge hjælp. Skoler, politiet og andre instanser står derfor over for udfordringer, hvis de skal kunne hjælpe og støtte i disse situationer.

De unge svarer, at hvis de oplevede digitale sexkrænkelser, ville de sandsynligvis:

“Blokere de involverede ”

79%

“Bede de involverede om at holde op ”

74%

“Tale med venner”

68%

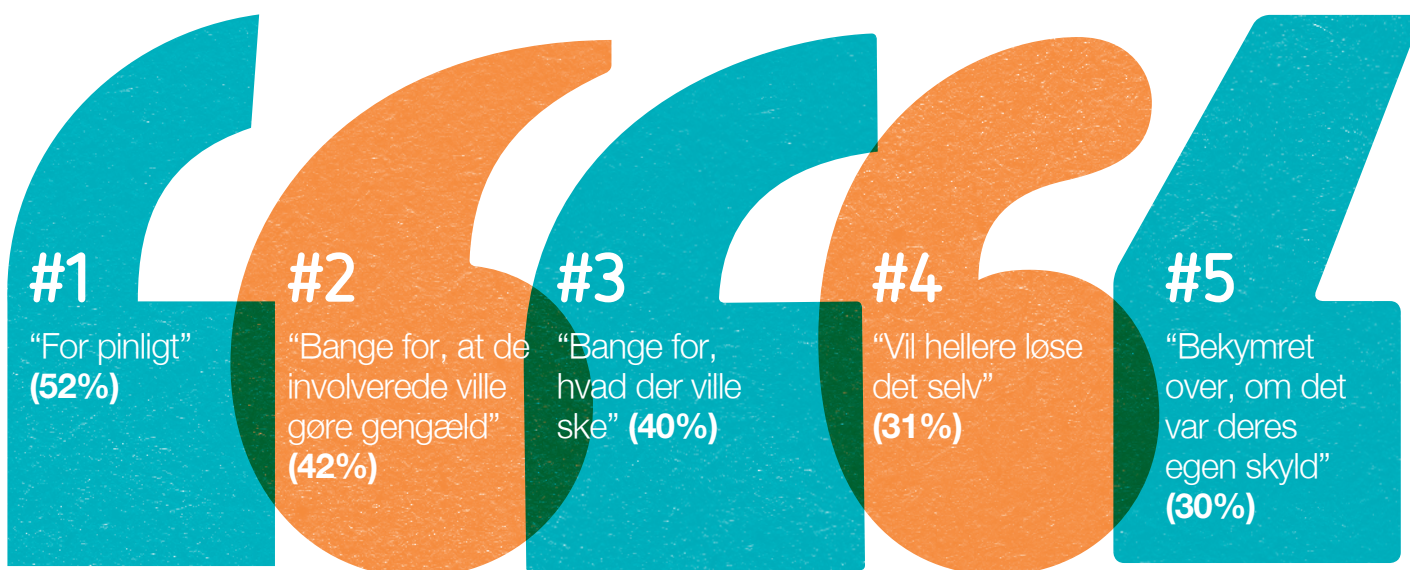
“Tale med forældre / pårørende” 56%

Færre unge siger, at de sandsynligvis ville anmelde krænkelserne til et socialt medie (49%), kontakte politiet (36%), kontakte en rådgivning (24%) eller tale med en lærer (15%). En fjerdedel af de adspurgte siger, at de ville ignorere det (26%).

### Barrierer

De unge fortæller om en række barrierer, der kunne afholde dem fra at fortælle om digitale sexkrænkelser.

### Top #5 barrierer for at søge hjælp:



Hovedårsag til ikke at fortælle det til en lærer:  
“Bange for, om skolen ville overreagere” (41%)

Hovedårsag til ikke at fortælle det til politiet:  
“Ønsker ikke, at politiet inddrager deres egen familie” (43%)

Hovedårsag til ikke at anmelde det på de sociale medier:  
“Tror ikke, det ville hjælpe” (48%)

## Forebyggelse af digitale sexkrænkelser

Størstedelen af de adspurgte i alderen 13-17 år svarer, at de i skolen har lært om adfærd og relationer på nettet, herunder digitale sexkrænkelser og lovgivning. Mange af dem synes dog ikke, at undervisningen var brugbar. Undersøgelsen peger på vigtigheden af, at skoler, politiet og andre instanser bliver inddraget i forebyggelsen af digitale sexkrænkelser samt de udfordringer, de kan blive konfronteret med.

'Ting, der betegnes som digitale sexkrænkelser'

89%

Har lært om det i skolen

32%

Synes at undervisningen var brugbar

'At man ikke må dele andres intim- eller nøgenbilleder uden samtykke'

94%

Har lært om det i skolen

49%

Synes at undervisningen var brugbar

'Hvordan man anmelder digitale sexkrænkelser'

85%

Har lært om det i skolen

18%

Synes at undervisningen var brugbar

'Lovgivning omkring digitale sexkrænkelser'

89%

Har lært om det i skolen

26%

Synes at undervisningen var brugbar

'Hvordan man opfører sig acceptabelt online i venskaber og kæresteforhold'

93%

Har lært om det i skolen

42%

Synes at undervisningen var brugbar



PROJECT  
**deSHAME**

[deshame.eu](http://deshame.eu)

© 2018 Project deSHAME (Childnet,  
Save the Children Denmark, Kek Vonal,  
UCLan). Alle rettigheder forbeholdes.